

Nyheter om EU

NYHETSREVY FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ FEBRUARI 2004

Sveriges EU-avgift kan öka med tolv miljarder kronor

EU:s utgifter föreslås öka med drygt 40 procent under åren 2007-2013, den sjuårsperiod som unionens nästa långtidsbudget omfattar. Förslaget presenterade nyligen av EU-kommissionens ordförande Romano Prodi inför EU-parlamentet i franska Strasbourg.

EU-kommissionen har efter interna stridigheter enats om att EU behöver höja dagens årliga budget från cirka 900 miljarder kronor till 1.300 miljarder år 2013.

EU:s jordbrukspolitik kostar idag omkring 400 miljarder kronor, nästan hälften av hela EU:s budget. Kostnaderna för jordbruksstödet ligger i kommissionens budgetförslag kvar på en oförändrad hög nivå, precis som Tyskland och Frankrike enades om för drygt ett år sedan och som Frankrike ställde som villkor för att gå med på EU:s geografiska utvidgning.

De tio länder som blir medlemmar i EU den 1 maj är avsevärt mer beroende av sina jordbrukssektorer än de nuvarande medlemsländerna. I genomsnitt 22 procent av arbetsstyrkan i de central- och östeuropeiska kandidatländerna är sysselsatt inom jordbruket, jämfört med 5 procent i EU. Bönderna i de nya EU-länderna erbjuds till att börja med 25 procent av EU:s direkta inkomststöd. Därefter höjs det med fem procent om året fram till 2007. Sedan ökar stödet med tio procent årligen tills kandidatländerna 2013 är i nivå med övriga EU.

Näst bidragen till jordbruket är det så kallade strukturstödet (regionalstöd) EU:s största utgiftsområde och motsvarar nästan en tredjedel av unionens kostnader. Strukturstödets utformning i en union med 25 medlemsländer blir en av de största stridsfrågorna i den kommande budgetförhandlingen. Diskussionen blir inte bara om budgetens storlek utan hur pengarna ska fördelas.

Spanien, Portugal och Grekland som idag får mycket regionalstöd kommer inte längre att vara de fattigaste länderna i EU. De blivande medlemsländerna når upp till 47

procent av snittet i EU uttryckt i köpkraftsrelaterad BNP per person. Av anslutningsländerna är Estland, Lettland, Litauen, Polen och Slovakien de fattigaste. Rikast är Cypern som har en BNP per person på 75 procent av EU-snittet.

I kommissionens budgetförslag ökar regionalstödet med nära 30 procent från år 2007 till år 2013, vilket tyder på en fortsatt hög utbetalningsnivå även till gamla EU-länder efter utvidgningen.

Nya pengar behövs också enligt EU-kommissionen till asylpolitik och stärkt gränskontroll, vilka tillåts öka med sammanlagt 180 procent till 30 miljarder kronor.

På utrikesområdet kostar nya åtaganden som unionens så kallade krishantering och biståndsinsatser närmare 30 procent mer eller sammanlagt 136 miljarder kronor i slutet av budgetperioden.

Kommissionens förslag innebär att EU:s årliga budget fortsättningsvis ska tillåtas uppgå till maximalt 1,24 procent av medlemsländernas bruttinationalinkomst (BNI).

Sverige och ytterligare fem länder – som alla betalar in mer till unionens kassa än de får tillbaka i form av bidrag – har krävt att utgifterna skärs ned till högst 1 procent av BNI.

För Sveriges del innebär enprocentsnivån att EU-avgiften 2013 stiger med 5 miljarder kronor från dagens 24 miljarder. Med det av kommissionen förslagna taket på 1,24 procent skulle den öka med 12 miljarder till 36 miljarder.

I och med kommissionens förslag har startskottet gått för vad som väntas bli en hård kamp om EU:s ekonomiska framtid. De största nettobidragstagarna – Spanien, Portugal och Grekland – kommer att kämpa med näbbar och klor för att få behålla dagens strukturstöd.

De sex nettobetalarerna Tyskland, Frankrike, Storbritannien, Holland, Österrike och Sverige är överens om att sänka utgiftstaket till en procent men splittrade i två centrala budgetfrågor. Den ena gäller utgifterna för

den överstatliga jordbrukspolitikerna, som på initiativ av Frankrike hösten 2002 låstes fram till 2013. Därmed fixerade man den allra tyngsta budgetposten (48 procent) för hela nästa budgetperiod. Den uppgörelsen vill bland andra Sverige riva upp, vilket Frankrike inte vill höra talas om. Den andra gäller Storbritanniens speciella budgetrabatt på omkring 40 miljarder kronor om året, som är starkt ifrågasatt bland annat av Sverige. Den kan ingen brittisk regering förväntas ge upp i första taget.

Ambitionen under det innevarande irländska ordförandeskapet är bara att försöka ena länderna om metoder, procedurer och en tidtabell för förhandlingarna.

Tidigare års budgetbråk är inget mot det som är att vänta. Striden om nästa långtidsbudget förväntas kunna avslutas först under 2006, då Österrike och Finland innehar ordförandeskapet i EU.

I enlighet med Nicefördraget måste budgetbeslutet fattas med enhällighet. Det betyder att var och en av de 25 regeringarna har vetorätt. Dessutom måste det federalistiska och penningkåta EU-parlamentet godkänna budgeten.

EU-budgeten 2003

EU:s budget: 893 miljarder kronor
Sveriges EU-avgift: 23.695 miljarder kronor, därav

- ♦ tullavgift 2.609 miljarder
  - ♦ jordbrukstillägg 173 miljarder
  - ♦ momsrelaterad avgift 5.496 miljarder
  - ♦ BNI-baserad avgift 15.038 miljarder
  - ♦ Storbritannienavgift 380 miljarder
- Återflöde från EU: 11.647 miljarder kronor, därav:
- ♦ jordbruksstöd 8.155 miljarder
  - ♦ fiskestöd 90 miljarder
  - ♦ regionalstöd 3.150 miljarder
  - ♦ transportnät 194 miljarder
  - ♦ övrigt 58 miljarder

Nettokostnad: 12.048 miljarder kr.

”Det var ju inte för att få ökade alkoholskador som vi gick med i EU, men det är hittills resultatet.”

Riksdagsledamot Gabriel Romanus (fp), tidigare chef för Systembolaget

EU-skatt diskuteras i Bryssel

EU:s budgetkommissionär, tyskan Michaela Schreyer, har i EU-kommissionens budgetdiskussioner förespråkat att kommissionen ska föreslå en särskild skatt direkt till Bryssel för att finansiera unionens verksamhet.

Förslaget om den nya EU-skatten har förberetts på hög tjänstemannanivå. De här tre varianterna diskuteras:

- ♦ En ny skatt på energi.
  - ♦ En ny företagskatt.
  - ♦ EU får en del av varje lands momsintäkter.
- Möjligheten att få EU-länderna att enas om en speciell EU-skatt är inte särskilt goda. De enda som helhjärtat skulle kunna tänkas stödja skatteförslaget är två av unionens mest hängivna medlemmar, Belgien och Luxemburg.

”Svårt att ta in fler stater i EU”

Med tio nya medlemsstater blir EU så gott som fullt. Mycket större kan unionen inte bli, enligt utrikeskommissionär Chris Patten. – Med 25 eller 30 medlemmar blir EU svårt att administrera. Med betydligt fler än så blir det nära nog omöjligt, sade han nyligen i en brittisk radiointervju.

Chris Patten menar att det måste finnas en gräns för hur stort EU kan bli.

– Vi har nästan nått den gränsen nu, sade han.

Flera länder står i kö att gå med i EU. Rumänien och Bulgarien hoppas komma med 2007. Turkiet har fått ett löfte om att inleda förhandlingar när de uppfyller vissa grundläggande villkor.

EU-valet väntas locka 44 procent

Intresset för valet till EU-parlamentet den 13 juni är lågt, enligt en Sifomätning som gjorts på uppdrag av SVT:s Aktuellt. Bara 44 procent av 1,221 tillfrågade i undersökningen säger att de tänker rösta i valet. Om den siffran står sig blir det ändå en liten ökning jämfört med det förra EU-valet. Då var valdeltagandet 38,8 procent.

Norge ger mest till nya EU-länder

Norge ger tre gånger så mycket pengar per invånare till EU:s nya medlemsländer som EU:s egna medlemsländer. Det skriver den norska tidningen nationen som gjort beräkningar grundade på siffror från EU-kommissionens budgetavdelning.

EU:s tio nya medlemsländer kommer från och med i år och fem år framåt att få ta emot 205,8 miljoner euro i årligt stöd från

Norge. Som jämförelse kan nämnas att Sverige ger mellan 64 och 84 miljoner euro årligen, danskarna mellan 19 och 25 miljoner och finländarna halvannan miljon euro per år de kommande fem åren. Per invånare kommer varje norrman att bidra med 137,2 euro under tre år. Tyskland kommer att ge 18,6 euro per invånare.

”Storbritannien ut ur EU”

En partiöverskridande grupp lorder i brittiska överhuset försöker nu blåsa nytt liv i kravet på att Storbritannien ska lämna EU. Lorderna kräver en parlamentarisk utredning av EU-medlemskapets kostnader och ekonomiska vinster.

Bland undertecknarna finns den tidigare premiärministern Margaret Thatcher och fler höga industriledare. Men också en tidigare Labouralesman för rättsliga frågor. Enligt den EU-skeptiska högtidningen The Telegraph finns nu i överhuset en växande känsla om att det vore bättre för Storbritannien att gå ur EU än att skriva under en ny grundlag som många befarar skulle onkräkta på det brittiska självbestämmandet.

Arbetstillstånd krav för nya i EU

Regringen vill fortsätta ha arbetstillstånd för medborgare från de nya EU-länderna. Det är den enda ”övergångsregel” som är möjlig. En ny utredning från socialdepartementet slår fast att EU:s lika-behandlingsprincip inte tillåter krav på inkvalning i bidragssystemet för vissa nationaliteter. Om socialförsäkringarna ska försämrats måste alla drabbas, svenskar också.

Men regeringen överväger möjligheten att låta de nya EU-medborgarna söka arbetstillstånd i Sverige, inte bara i hemlandet. Eventuellt ska kanske också Riksskatteverket, inte bara Ams, pröva ansökan för att se om det rör sig om ett seriöst jobb.

Stor-EU väntas ge ökad brottslighet

EU:s utvidgning väntas ge organiserad brottslighet ökade möjligheter att expandera.

I en nyligen publicerad rapport från Europol uppger medlemsstaterna att det finns omkring 4.000 kriminella grupper med 40.000 verksamma brottslingar i EU. Det är en ökning med 25 procent på ett par år. Europol uppger att unionens utvidgning österut ”sannolikt kommer att öka grupper-

nas möjligheter”. Orsaken är att det blir lättare för dem att röra sig över gränser.

Låga skatter i nya EU-länder ett hot mot Sverige

Låga skatter i de blivande EU-länderna kan göra att konkurrensen hårdnar för svenska företag.

Finansminister Bosse Ringholm tror att trycket på de svenska företagen kommer att öka i och med EU:s utvidgning, bland annat eftersom de nya EU-länderna i Öst- och Centraleuropa har lägre skattenivåer. Ringholm tror dock inte att det blir nödvändigt att sänka skatter för att förbättra konkurrensläget. Däremot anser han att ”vi måste skärpa våra insatser” på andra områden. Ringholm tänker framförallt på ökade satsningar på forskning och utbildning.

EU befarar kraftigt ökad smuggling till Sverige

Smugglingen till Sverige kommer att öka när EU utvidgas. Det befarar EU:s bedrägeribekämpningsbyrå Olaf. Tio länder går med i EU den 1 maj. Däribland finns Estland, Lettland, Litauen och Polen. Östersjön blir nästan som en insjö i EU.

När EU växer blir det enklare att föra varor mellan dagens EU-länder och kandidatländerna.

Redan idag smugglas cigaretter, sprit och andra varor för stora belopp in i EU från öster.

Olafchefen Franz-Hermann Brüner befarar att smugglarna kommer att öka tempot efter utvidgningen.